

ПРОЕКТ на пътна карта за изграждане на Национален хъб за мисия срещу рака в България (НХМР).

Въведение

Създаването на Национален хъб за мисия срещу рака в България (НХМР) е критична стъпка за справяне с пропуските в системата на онкологичните грижи в България. В съответствие с концептуалните модели на ECHoS и Европейската мисия за борба с рака, този пътеводител очертава стратегическия план за създаване на централизирана рамка за съnergия и взаимодействие, която ще подобри грижите за онкологично болните, ще насърчи сътрудничеството между заинтересованите страни и ще осигури успешно изпълнение на националните и европейските инициативи в борбата с рака. Този пътеводител се основава на идентифицираните проблеми и пропуски в настоящата онкологична инфраструктура на България.

България се изправя пред значителни предизвикателства в системата си за грижи за онкологично болните, включително висок процент на диагностициране в късен стадий на ракови заболявания, недостатъчна инфраструктура и фрагментиран подход към грижите. Според Световната здравна организация (СЗО) и Международната агенция за изследване на рака (IARC), ранното откриване и превенция са критични за намаляване на смъртността от рак. Въпреки това, България в момента няма комплексни програми за превенция, скрининг и национален регистър за рака, които са съществени за ефективно наблюдение и развитие на политики.

Мисията на Европейската комисия за борба с рака и Планът за победа над рака в Европа подчертават необходимостта от координирани действия на национално ниво за справяне с тези пропуски. НХМР ще бъде от съществено значение за преодоляването на пропуските чрез прилагане на структурирани програми за първична превенция и скрининг, подобряване на използването на дигитални технологии в грижите за рака и насърчаване на сътрудничество между заинтересованите страни, включително правителствени агенции, здравни доставчици, изследователи и пациентски организации.

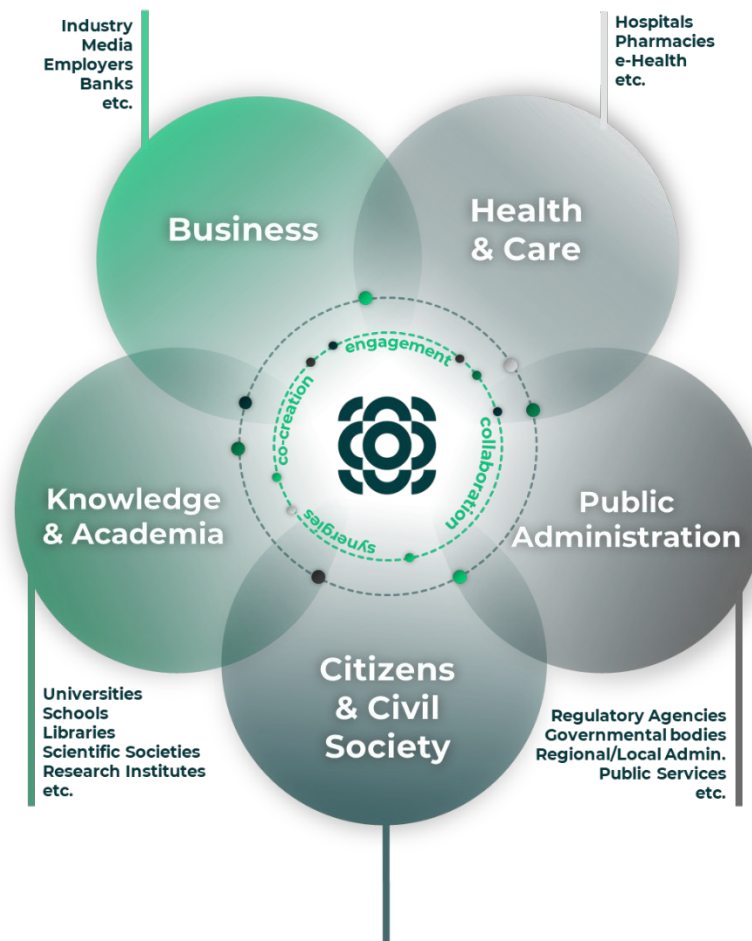
Стратегически цели

Основната цел на НХМР е да създаде единна, ефективна и устойчива рамка за грижи за онкологично болните в България, като се съобрази с по-широките европейски стратегии. НХМР ще се фокусира върху четири основни стратегически стълба:

1. **Създаване на всеобхватен регистър за рака:** Подобряване на събирането на данни и разработването на политики чрез създаване на централизирана цифрова система, която да проследява заболяемостта от рак, резултатите от лечението и демографските данни на пациентите.

2. **Прилагане на организирани програми за превенция, скрининг и ранна и персонализирана диагностика:** Намаляване на смъртността от рак чрез ранно откриване на рак с висока заболяемост, в съответствие с насоките на СЗО-IARC.
3. **Подобряване на инфраструктурата за онкологични грижи и капацитета на работната сила:** Решаване на липсата на сертифицирани и всеобхватни онкологични центрове и тяхната мрежова свързаност, интегриране на модерни дигитални технологии, осигурявайки последователни, психосоциални и висококачествени грижи в цялата страна.
4. **Укрепване на управлението и ангажираността на заинтересованите страни:** Осигуряване на ефективното прилагане на национални и европейски инициативи за борба с рака чрез стабилно управление, многозадачност и устойчиво финансиране.

Модел на зрялост на българския НХМР – ПРОЕКТ

Концептуални модели: Национален хъб за мисия срещу рака в България (НХМР) е замислен като централизирана структура, предназначена да интегрира и координира националните инициативи за борба с рака с европейските цели, по-специално Европейската мисия за борба с рака и Плана

за победа над рака в Европа. Концептуалният модел се фокусира върху холистичен подход към онкологичната грижа, като подчертава ранното откриване, превенция, иновации и развитие на инфраструктурата.

Структурни модели: Структурният модел на българския НХМР ще бъде изграден около консорциумен подход на синергии и взаимодействия, събиращ заедно заинтересовани страни от различни сектори, включително правителствени органи, здравни доставчици, изследователски институции и гражданското общество. Тази структура гарантира съвместна рамка, в която ресурсите и експертният опит се обединяват за постигане на общи цели.

Оперативни модели: Оперативният модел на НХМР ще се съсредоточи върху стратегическо управление, ангажираност на заинтересованите страни и прилагане на ключови инициативи. Оперативната рамка ще включва стабилни управленски структури, ясна делегация на отговорности и механизми за наблюдение и оценка.

I. Предварителна оценка

Очаквано въздействие на Мисията срещу рака: Създаването на Българския НХМР (Национален хъб за мисия срещу рака) се очаква значително да подобри резултатите от лечението на рак в страната чрез подобряване на ранното откриване, оптимизиране на пътищата на лечение и интегриране на иновативни технологии в грижите за раково болните. Центърът ще служи като катализатор за национални и регионални инициативи срещу рака, водещи до намаляване на честотата на заболяването и смъртността от рак.

Стълбовете на Мисията срещу рака — оперативни перспективи:

1. **Скрининг и ранно откриване:** Въвеждане на организирани програми за скрининг за идентифициране на рака в ранен стадий.
2. **Превенция:** Засилване на усилията за ранна, вторична превенция и психосоциална подкрепа чрез интервенции в областта на общественото здраве.
3. **Иновации:** Ускоряване на приемането на нови технологии и лечения в онкологичната помощ.
4. **Инфраструктура:** Развитие на цялостна онкологична инфраструктура в съответствие с европейските стандарти.

Предизвикателства в страната:

- Липса на цялостна база данни или комплексен раков Регистър.
- Липса на организирани програми за скрининг, водещи до късно диагностициране.
- Липса на устойчиви стратегии и процедури за осигуряване на публичен ресурс за прецизирана диагностика и персонализирана медицина.
- Липсващи сертифицирани онкологични центрове.

- Липсваща организирана и устойчива психосоциална онкологична подкрепа.
- Недостатъчна интеграция на цифровите технологии в онкологичната грижа.
- Ограничен достъп до непрекъснато медицинско обучение за здравни специалисти.

Съответствие с Националния план за борба с рака: НХМР ще съгласува своите стратегии с Националния план за борба с рака на България, като гарантира, че националните приоритети са адресирани, като същевременно се използват европейски рамки и подкрепа.

II. Нива на взаимодействие

Политическо/законодателно:

- Призив за признаване на рака като национален здравен приоритет.
- Съдействие за разработването и прилагането на законодателство, свързано с подобряване на онкологичната грижа.
- Ангажиране с правителствени органи за осигуряване на регулаторна подкрепа за инициативи в областта на рака.

Техническо/нормативно (Развитие на капацитета в инфраструктурите):

- Развитие на сертифицирани онкологични центрове и инфраструктура в цялата страна.
- Насърчаване на интеграцията на цифровите здравни технологии в онкологичната грижа.
- Осигуряване на продължаващи програми за обучение и развитие на капацитета за здравни специалисти.

Социално (Социална култура срещу рака):

- Повишаване на обществената осведоменост за превенцията и ранното откриване на онкологичните заболявания.
- Насърчаване на култура на редовни прегледи и здравословен начин на живот.
- Включване на гражданското общество в застъпничеството и образоването по въпросите на онкологичните заболявания.

III. Принципи на НХМР

Българският НХМР ще бъде ръководен от следните принципи:

- **Вдъхновение:** Лидерство чрез пример за мотивиране на заинтересованите страни и обществеността.
- **Мотивация:** Насърчаване на активно участие в инициативите срещу рака.

- **Доверие:** Изграждане на основа на доверие сред всички заинтересовани страни.
- **Знание:** Поддържане на цялостно разбиране за ситуацията с онкологичните заболявания.
- **Включване:** Осигуряване на участие на разнообразни заинтересовани страни.
- **Уважение:** Уважение към приноса и мненията на всички участници.
- **Лидерство:** Предоставяне на силно и визионерско лидерство.
- **Дипломатичност:** Навигиране на сложни взаимоотношения и преговори с такт и професионализъм.

IV. Структура на НХМР

Типове за обсъждане в дебатите със заинтересованите страни

1. **Консорциум:** НХМР ще функционира като консорциум, обединяващ множество партньори под формално споразумение. Тази структура ще позволи децентрализирано ръководство и споделена отговорност между заинтересованите страни.
2. **Координирани национални действия:** НХМР ще координира националните инициативи срещу рака, осигурявайки съответствие с европейските цели и единен подход към грижата за раково болните в страната.
3. **Правна организация:** НХМР може също да функционира като юридическо лице с правомощия за прилагане на политики и инициативи, свързани с рака на национално ниво.
4. **Съвместно предприятие с правителствено одобрение:** НХМР ще бъде създадено като съвместно предприятие от НПО сектора с българското правителство, осигурявайки силна правителствена подкрепа и съответствие с националните здравни стратегии.

V. Управленска структура на НХМР

- **Управителен съвет:** Отговаря за стратегическото вземане на решения и цялостното управление на НХМР.
- **Изпълнителен съвет:** Отговаря за ежедневните операции и осигурява ефективно изпълнение на стратегическите инициативи.
- **Консултативен съвет:** Предоставя експертно ръководство и независим надзор, за да осигури прозрачност и отчетност.
- **Политически Борд:** Ангажира политически лидери за осигуряване на подкрепа и застъпничество за политики, свързани с рака.
- **Тематични работни групи:** Фокусирани върху специфични области като скрининг, превенция, прецизирана и персонализирана диагностика, иновации и инфраструктура, за да се гарантира, че всички аспекти на онкологичната грижа са адресирани.

VI. Лостове за контрол/инструменти

- **Правителствена подкрепа:** Осигуряване на формална подкрепа от българското правителство, за да се гарантира легитимността и авторитета на НХМР.
- **Мултиминистерско участие:** Ангажиране на различни министерства, включително на здравеопазването, образованието, иновациите и финансите, за подкрепа на инициативи срещу рака.
- **Партньорства:** Поддържане на сътрудничества с национални и международни заинтересовани страни, включително здравни доставчици, изследователски институции и НПО.
- **Пентаспирален модел със заинтересованите страни:** Използване на модел за ангажиране на много заинтересовани страни, за да се гарантира широко участие и сътрудничество.
- **Автономия и устойчиво финансиране:** Установяване на финансова независимост и дългосрочна устойчивост чрез смесено финансиране от публични и частни източници.

VII. Финансиране

- **Публично:** Осигуряване на държавно и европейско финансиране за устойчивостта на ключови дейности и инициативи на НХМР.
- **Частно:** Привличане на инвестиции от частния сектор и изследване на публично-частни партньорства за подкрепа на иновациите и развитието на инфраструктурата.

VIII. Дейности

- **За устойчивостта на онкологията като национален приоритет:** Насърчаване на интеграцията на онкологията в националните здравни стратегии и осигуряване на продължаваща подкрепа за инициативи в областта на грижите за онкологично болните и техните семейства.
- **За обществена осведоменост и застъпничество:** Стартиране на кампании за повишаване на осведомеността относно превенцията на рака, ранната диагностика и значението на скрининга.
- **За насърчаване на сътрудничеството:** Улесняване на сътрудничеството между доставчиците на здравни услуги, изследователските институции и другите заинтересовани страни за напредък в грижите за болните от рак.
- **За комуникация:** Разработване на комуникационни стратегии за информиране и ангажиране на заинтересованите страни.
- **За непрекъснато подобрене:** Мониторинг и оценка на ефективността на инициативите на НХМР (Национален хъб на мисия за рака), като се правят корекции при нужда за подобряване на резултатите.
- **Допълнителни съображения:** Вземане под внимание на специфичните нужди на различни региони и популации, като се гарантира, че дейностите на НХМР са приобщаващи и справедливи.

IX. Капани

- **Бездействие и липса на лидерство:** Осигуряване на функциониране, че НХМР е проактивен в прилагането на инициативи и, че лидерството е силно и решително.
- **Арогантност и липса на приобщаване:** Насърчаване на култура на смирение и откритост, като се гарантира, че всички гласове се чуват и ценят.
- **Потискане на иновациите:** Насърчаване на креативността и иновациите, като се избягват бюрократични препятствия, които биха могли да забавят напредъка.
- **Неефективност и лошо управление:** Прилагане на силни управленски практики и мерки за отчетност, за да се осигури ефективно използване на ресурсите.

X. Препоръки

- **Усилия за съвместни действия:** Насърчаване на сътрудничеството между заинтересованите страни, за да се осигури добре координирано и ефективно прилагане на инициативите.
- **Правителствена подкрепа:** Осигуряване на официална подкрепа и одобрение от българското правителство за успеха на НХМР.
- **Активно участие на множество заинтересовани страни:** Включване на широк спектър от заинтересовани страни в дейностите на НХМР, за да се осигури широка подкрепа и участие.
- **Разработване на рамка за мониторинг на прогреса и оценка на въздействието:** Въвеждане на механизми за проследяване на напредъка и въздействието на инициативите на НХМР, като се правят корекции въз основа на данни.
- **Устойчивост на разработените стратегии:** Осигуряване, че стратегиите на НХМР са устойчиви и продължават да осигуряват ползи дори след приключване на европейските програми.

Този ПРОЕКТ на концептуален модел предоставя всеобхватна рамка за консултации и установяване на Българския Национален хъб на мисия за рака, като се адресират ключовите предизвикателства и се използват възможности за подобряване на грижите за болните от онкологичните заболявания в България.

Референции и използвани ресурси:

1. **Световната здравна организация (СЗО) и Международната агенция за изследване на рака (IARC):** Насоките и докладите от тези организации предоставят научната основа за стратегиите за скрининг и превенция, които НХМР следва да приложи. Те подчертават важността на ранната диагностика и стандартизираните протоколи за грижи за намаляване на смъртността от рак.

2. **Мисията за рака към Европейската комисия:** Тази инициатива предоставя стратегическата рамка и възможности за финансиране за национални ракови мисии в държавите-членки на ЕС. Българският НХМР ще съгласува целите си с тази мисия, за да осигури съгласуваност с европейските усилия за контрол на рака.
3. **Европейският план за борба с рака:** Този план очертава стратегията на Европейския съюз за намаляване на заболяемостта и смъртността от рак, като се акцентира на превенцията, ранната диагностика и равноправния достъп до грижи. НХМР ще интегрира тези принципи в националната си стратегия за подобряване на резултатите от борбата с рака в България.
4. **Национален антираков план на България:** НХМР ще надгради съществуващия национален план, като се адресират установените пропуски и се използват новите възможности, предоставени от европейската подкрепа и сътрудничество. Това ще включва подобряване на инфраструктурата, усъвършенстване на събирането на данни и осигуряване на съгласуваност на националните усилия с европейските стандарти.
5. **ЕCHoS:** Концептуални модели за национални центрове за мисия за рака: Този документ предоставя основните концептуални и структурни модели, които ще ръководят създаването на НХМР, като гарантират, че той е съобразен с конкретните нужди на България, като същевременно се съгласува с европейските рамки.